

REACTIE SHELL NEDERLAND OP DE CONSULTATIE ENERGIEWET 1.0

1. Inleiding

Shell Nederland, onderdeel van de wereldwijde Shell Groep (hierna: Shell), heeft met veel belangstelling kennisgenomen van de Energiewet 1.0, zoals op 17 december 2020 jl. voorgelegd ter consultatie. Graag maakt Shell van de gelegenheid gebruik om in deze consultatie te participeren.

Terecht wordt verwezen naar de klimaatopgave waar Nederland en de rest van de wereld voor staan. Shell gelooft in het belang van, en steunt de ambitie van Nederland om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen¹. In dat kader heeft Shell vorig jaar het Nederlandse Klimaatakkoord gesteund². Daarnaast heeft Royal Dutch Shell recent de ambitie uitgesproken om in 2050, of eerder, een energiebedrijf te zijn met een uitstoot van netto nul, in lijn met de ontwikkelingen in de samenleving³. Tegen de achtergrond van deze doelstellingen speelt Shell een actieve rol in de Nederlandse energietransitie.

Het aanstaande wetsvoorstel richt zich op de integratie van de Gaswet en de Elektriciteitswet, de implementatie van de Europese regelgeving op het vlak van de Europese interne energiemarkt, de 'Clean Energy Package' Richtlijn (EU) 2019/944 (hierna: de richtlijn) en bevat wijzigingen die voortvloeien uit de afspraken ten aanzien van gas en elektriciteit uit het Klimaatakkoord en ander nationaal beleid.

In deze consultatie staan wij stil bij de belangrijkste zaken die ons zijn opgevallen en antwoord te geven op de expliciet gestelde vragen omtrent experimenteerruimte voor waterstof. In deze consultatie zullen wij eerst ingaan op de twee expliciete vragen die gesteld zijn en daarna aan de hand van de indeling van de memorie van toelichting onze zienswijze meegeven.

2. Antwoord op consultatievragen

In de consultatie zijn twee specifieke vragen gesteld. In dit eerste gedeelte van onze reactie gaan we daar achtereenvolgens op in.

a. Experimenteerruimte voor netbeheerders

De consultatie vraagt respondenten om specifiek in te gaan op de vraag aangaande experimenten: *"In de huidige Elektriciteitswet 1998 zit een artikel om te kunnen experimenteren (artikel 7a red.). Wij vragen (...) of een experimenteerbepaling in dit wetsvoorstel nodig is, en zo ja, waar deze dan op zou moeten zien, wat hiervan het doel zou moeten zijn, en voor wie dit zou moeten gelden."*

¹ <https://www.shell.com/energy-and-innovation/the-energy-future/what-is-shells-net-carbon-footprint-ambition.html>

² <https://www.shell.nl/media/nieuwsberichten/2019/shell-netherlands-support-dutch-climate-agreement.html>

³ <https://www.shell.com/energy-and-innovation/the-energy-future/what-is-shells-net-carbon-footprint-ambition.html>

De beoogde experimenteerregeling geldt in gevolge artikel 7a (1) in principe voor alle bepalingen in de Elektriciteitswet 1998, maar waarschijnlijk vooral voor de ontbundelingsbepalingen in artikel 10 (aanwijzing van de netbeheerders), artikel 10a, (eigendom van de netten), artikel 10b (groepsverbod), artikel 11 (producent is geen netbeheerder), artikel 16 (aangewezen taken), artikel 17 (geen andere activiteiten dan netbeheer, tenzij vrijgesteld onder artikel 17a), artikel 17b (geen bevoordeling groepsmaatschappij), artikel 17c (restricties werkzaamheden groepsmaatschappijen), artikel 18 (alle netbeheerders mogen netten beheren), artikel 18a (financieel beheer), artikel 19 (kwaliteitsbeheer).

Dit betreft aldus een aanzienlijk grote ruimte, maar in artikel 7a (2) wordt deze verder ingeperkt tot: *“Er kan uitsluitend toepassing worden gegeven aan het eerste lid indien het experiment bijdraagt aan ontwikkelingen op het gebied van de productie, het transport en de levering van decentraal opgewekte duurzame elektriciteit, of elektriciteit opgewekt in een installatie voor warmtekrachtkoppeling en past binnen verantwoorde financiële kaders van het Rijk.”*

Door netbeheerders ruimte te bieden om activiteiten te ontplooiën op dit relatief onontgonnen terrein, waarbij innovatie een rol moet spelen, kunnen netbeheerders in staat gesteld worden om hun ervaring met energietransport bij te laten dragen aan de energietransitie. Die betrokkenheid op het vlak van productie en levering kan tegelijkertijd ook de ontwikkeling van deze activiteiten in de commerciële sector belemmeren, als gevolg van (een vermeend) ongelijk speelveld, waardoor ontwikkeling op commercieel vlak juist geremd worden.

Om die belemmering van het commerciële terrein te voorkomen zal dus op voorhand duidelijkheid geboden moeten worden over de reikwijdte van de experimenteerruimte, om wel de positieve gevolgen van de experimenteerruimte te kunnen oogsten, maar de negatieve kanten te vermijden. De kernregel hierin is, dat de experimenteerruimte nooit mogelijk of daadwerkelijk in de weg mag staan van de huidige en toekomstige commerciële activiteiten, zoals bijvoorbeeld het laden van elektrische voertuigen, energiemanagement, -data en -platformdiensten. Dat een netbeheerder een dienst of goed beter of sneller kan ontwikkelen dan de markt doet hier niet aan af. Omdat de energietransitie in feite een verschuiving van paradigma is, is het in dit stadium moeilijk om aan te geven welke specifieke activiteiten in aanmerking komen voor ‘experimenten’. Temeer daar innovatieve projecten vaak een lange aanlooptijd hebben om winstgevend te worden, dient de nodige voorzichtigheid in het toekennen van experimenteerruimte in acht genomen te worden. Verschillende richtlijnen voor deze potentiële experimenten zijn daarom gerechtvaardigd:

- a) De ruimte voor de netbeheerder om te experimenteren op het vlak van productie en levering van decentraal opgewekte elektriciteit met activiteiten buiten de aangewezen taken moet beperkt blijven tot activiteiten die bewezen, of naar alle waarschijnlijkheid, niet commercieel kunnen worden ontwikkeld, daar er zonder nadere publieke regie niet op duurzame wijze een markt voor kan bestaan, uit hoofde van een marktfalen. Netbeheerders die een experiment willen uitvoeren, moeten worden verplicht om de ACM het gebrek aan commercieel belang aan te tonen op basis van transparant, breed en goed geplande marktconsultatie onder Nederlandse en buitenlandse marktpartijen.
- b) Het kader van de experimenteerruimte dient vooraleerst verder ingeperkt te worden tot een vrijstelling van artikel 17, waarmee het slechts netbeheerders mogelijk wordt gemaakt om tot op zeer beperkte hoogte productie en leveringsactiviteiten te ontplooiën en er geen verdere ruimte

voor afwijking van de Elektriciteitswetbepalingen wordt geboden aan andere partijen (zoals producenten/ leveranciers en netwerkbedrijven).

- c) De experimenteerruimte mag de betrokken netbeheerders op geen enkele wijze in potentie, of feitelijk, in staat stellen om de commerciële marktactiviteiten af te schermen of specifieke commerciële partijen te begunstigen (met inbegrip van de groepsondernemingen waaronder de netbeheerders geplaatst zijn). Wanneer dit risico wel bestaat, kunnen ter voorkomen van dit risico maatregelen worden meegenomen in de verlening van de experimenteerruimte.
- d) Zodra een commerciële partij bereid is de activiteit tegen redelijke voorwaarden over te nemen, moet het experiment worden beëindigd. Wanneer een commerciële partij een soortgelijke dienst of product op de markt brengt, dient het experiment eveneens beëindigd te worden.
- e) De toelating om te experimenteren wordt maar een keer verleend voor een experiment en niet automatisch verlengd of vernieuwd. De aanvankelijke toelating dient alle fases voor het experiment te beschrijven en te beslaan. Wanneer een nieuw experiment gedaan moet worden, dan kan een netbeheerder daar opnieuw een toelating voor vragen.
- f) Nauwlettende specificatie van de activiteiten, duur, betrokken partijen en technologieën op voorhand van het experiment is vereist om te voorkomen dat de reikwijdte verandert gedurende het experiment.
- g) Voor deelname of gebruik van de diensten/ producten als resultaat van het experiment mogen op voorhand geen partijen worden uitgesloten.
- h) Op voorhand dient de toelating om te experimenteren te beschrijven hoe, wanneer en welk stadium van de looptijd het experiment zal eindigen en hoe het -indien geschikt- op de markt gebracht zal worden.

b. Vrijstelling voor netbeheerders om andere activiteiten te ontplooiën dan toegekende taken (bijv. H2 transport)

De consultatie vraagt respondenten om specifiek in te gaan op de vraag aangaande de vrijstelling voor netbeheerders om andere taken te verrichten dan wettelijk toegekende taken: *“(…) In het Klimaatakkoord is opgenomen dat onderzocht zal worden hoe ruimte kan worden gecreëerd voor systeembeheerders om binnen demonstratieprojecten ervaring op te doen op het gebied van het transport van waterstof. Uit het onderzoek is gebleken dat het wenselijk om ook randvoorwaarden te scheppen rondom veiligheid, leveringszekerheid en consumentenbescherming. Deze randvoorwaarden zijn vooral noodzakelijk voor waterstofprojecten waarbij eindafnemers (huishoudens) betrokken zijn. Wij vragen welke randvoorwaarden voor de taak voor waterstof in het wetsvoorstel en bijbehorende AMvB dienen te worden geborgd?”*

Hierna zullen we in verschillende blokken ingaan op deze vraag en wet- en regelgeving in beschouwing nemen, waarom waterstoftransportregulering noodzakelijk is om te ervoor te zorgen dat er een

waterstoftransportnet kan ontstaan, een cruciale voorwaarde om waterstof haar rol in de energietransitie te doen laten vervullen.

i. Groene en blauwe waterstof kunnen belangrijke aanjagers zijn van de energietransitie

Groene en blauwe waterstof zijn belangrijke energiedragers in de energietransitie. Waterstof maakt meer decarbonisering mogelijk, omdat het meer hernieuwbare opwek mogelijk maakt. De ontwikkeling van het waterstofnet zal ook aanzienlijke werkgelegenheid opleveren en kan Nederland helpen een koploperspositie in de waterstofeconomie van de EU te realiseren. Ondanks de aanwezigheid van veel wind (omstandigheden) in Nederland en de uitgebreide gasinfrastructuur kan waterstof echter alleen concurreren met andere energiebronnen en voldoende marktpotentieel vinden wanneer er lange termijn zekerheid wordt geboden, dat waterstoftransport tijdig en voor een redelijk prijs geleverd wordt.

ii. Vrijstelling van netbeheerders is een cruciale eerste stap

Om die lange termijn zekerheid te bieden aan zowel de eigenaren van de netwerken over vergoeding van de investeringskosten, als aan de netgebruikers over de levering en kosten van de transportdienst, wordt idealiter een stevig reguleringskader toegepast, gebaseerd op primaire wetgeving. Hoewel enkele andere EU-lidstaten hiervoor al de basis hebben gelegd, is waterstoftransport in Nederland een geheel ongereguleerde activiteit. Voor netbeheerders geldt dit niet, want zij kunnen enkel middels de vrijstelling (artikel 10b Gaswet) waterstoftransportdiensten aanbieden. In afwezigheid van een robuust reguleringskader voor waterstof, zal de vrijstellingsruimte gebruikt moeten worden om gebruik te maken van de ervaring van de netbeheerders op het vlak van aardgastransport om ervaring op te doen met waterstoftransport, vooruitlopend op de implementatie van het waterstoftransportreguleringskader en de aanwijzing van de waterstofnetbeheerders. Dit vrijstellingskader zal in de interimperiode de netbeheerders en de afnemers van de transportdiensten zoveel mogelijk zekerheid moeten geven en dus ook al aan moeten sluiten bij het toekomstige reguleringskader. Derhalve zouden de volgende principes moeten gelden.

1. De vrijstelling dient aan te sluiten op de Europeesrechtelijke ontbundelingsprincipes en kan daarom alleen van toepassing zijn op specifieke taken die betrekking hebben op energietransport (zoals waterstoftransport, netontwikkeling, exploitatie, onderhoud en balancerings) die nu in de toekomst niet kunnen worden ontwikkeld in een commerciële context. Activiteiten zoals H₂-productie, CCS, liquefaction, opslag- en flexibiliteitsdiensten kunnen waarschijnlijk op termijn wel commercieel gerealiseerd worden. In lijn met de kabinetsvisie op waterstof, is de verwachting dat *“In de toekomstige waterstofmarkt zou sprake kunnen zijn van zowel publieke als private netten.”* In die zin heeft de commerciële context onder andere betrekking op benodigde voorinvesteringen en terugverdientijden.
2. Het toepassingsbereik, de betrokken partijen dienen vooraf beschreven te worden, de duur dient beperkt te zijn en dient van te voren vastgelegd te worden. Een vrijstelling kan niet automatisch verlengd worden, er kan enkel een nieuwe vrijstelling worden verschaft, mits aan de geldende voorwaarden is voldaan. De vrijstellingsgronden beschrijven ook wanneer en op welke wijze waarop de vrijstelling overgaat in de formele gereguleerde staat.
3. Binnen het bereik is aangegeven hoe de netbeheerders omgaat met reeds bestaande waterstofnetwerken, hoe zij deze bijvoorbeeld overneemt en op welke voorwaarden. Om in de

tussentijd infrastructuur te kunnen ontwikkelen (voordat het volledige waterstofreguleringskader intreedt), moeten netelementen die worden gebruikt op het moment waarop de wetgeving van kracht wordt (onder de vrijstelling) vrijgesteld blijven van die nieuwe regelgeving, of het recht krijgen op compensatie voor eventuele negatieve gevolgen van de nieuwe regelgeving.

iii. Leidende beginselen inzake toepassing van de derogatie

Naast het ontwikkelen van het waterstoftransportreguleringskader, is in dit vroege stadium van de ontwikkeling van de waterstofmarkt, een bijzondere inspanning nodig om de nodige zekerheid te geven over de voorwaarden waarop de vereiste H2-transportcapaciteit opgeleverd wordt. De stevigheid van een tijdelijk reguleringskader voor de vaststelling van de tarieven voor het gebruik van de waterstoftransportdiensten binnen de te verlenen vrijstellingen, dient die vereiste zekerheid.

4. Elke vorm van tariefregeling inzake vervoercapaciteit moet voldoen aan de belangrijkste EU-regelgevingsnormen met de aangewezen (groepsniveau) ontbundelde en onafhankelijke systeembeheerders, het eigendom rust bij de overheden en er wordt toegang aan derde geboden op non discriminatoire wijze.
5. Meer zekerheid over de verwachte tarieven kan worden geboden door een soortgelijk type transportcapaciteitregulering toe te passen als in de aardgassector, waarbij shippers lange en korte termijn capaciteitsboekingen aangaan met de netbeheerders. Die capaciteitscontracten bieden niet alleen de shippers de vereiste zekerheid over de levering van het transport, ook de netbeheerder verkrijgt hiermee meer zekerheid over hun investeringen.
6. In tegenstelling tot de aanwezigheid van de aardgasvelden toen het gasnetwerk werd uitgerold, bestaat de waterstofindustrie nog nauwelijks. Juist daarom is een reguleringskader nu gewenst, omdat het minder vanzelfsprekend is dat de transportleidingen in een ongereguleerde toestand tot stand komen. Wanneer waterstof een belangrijke rol dient te spelen in de gewenste energietransitie, dan dienen netbeheerders in staat gesteld te worden om hun investeringen te baseren op plannen en projecties, i.p.v. op de gerealiseerde capaciteitsvraag uit de markt. Die vraag uit de markt is er immers nog niet en is bovendien afhankelijk is van de te realiseren transportcapaciteit (naar de Nederlandse industrie en Duitsland), waardoor marktfalen in de vorm van 'hold up' op zou kunnen treden. De tarifieringsmethodiek dient het de vrijgestelde netbeheerders aldus mogelijk te maken om anticiperende investeringen doen, zij het, met een zekere mate van vooronderzoek door de toezichthouder en de markt.
7. De vrijstellingen moeten geen beperkingen opwerpen om transportnetwerken op ongereguleerde basis te ontwikkelen, zoals o.a. gesloten distributiesystemen en leidingen naar specifieke industrieterreinen, op zee of naar andere lidstaten.
8. Richtlijnen moeten helderheid geven op welke voorwaarden de tarieven voor het gebruik van te verwerven bestaande netwerken door vrijgestelde netbeheerders tot stand komen, om ook de eigenaren van de huidige en nog te ontwikkelen commerciële waterstofleidingen de nodige zekerheid te geven.

iv. Leidende principes voor tarieven voor waterstoftransport

De eerste berekeningen en studies duiden erop dat de huidige vraag naar transportcapaciteit te klein is om de volledige last en risico van de ontwikkeling van het totale waterstofnetwerk te dragen. Dit is een ernstige bedreiging voor de realisatie van een waterstofeconomie met alle gevolgen van dien voor de energietransitie. Een aantal specifieke overwegingen dient in acht genomen te worden bij het ontwerp van de waterstoftransportregulering, eerst in de vrijstellings sfeer en daarna in formele wetgeving (bij voorkeur nog in beoogde Energiewet 1.0).

9. Met de juiste extra incentives, kunnen netbeheerders gestimuleerd worden om de vervoerscapaciteit tijdig te leveren. Incentives voor de shippers kunnen hen bovendien bewegen om langere termijn boekingen te doen. Zo kan een significant deel van de investeringen van de netbeheerder in de vereiste vervoerscapaciteit al worden gedekt. Hierdoor wordt het duidelijk, in hoeverre de Nederlandse staat mee zal moeten investeren in de resterende vervoerscapaciteit waarvoor nog geen markt vraag is gevonden, maar die omwille van de versnelde ontwikkeling van een waterstofeconomie wel nu al gerealiseerd dient te worden. Door toe te staan dat de CAPEX van die door de staat belegde bezittingen volledig (of slechts aanvankelijk) buiten de gereguleerde activabasis wordt gehouden worden de eerste grootschalige waterstofproductieprojecten letterlijk “a route to market” geboden.
10. In dit vroege stadium, met een lage totale waterstofproductie, dienen de aanvankelijk hoge totale toegestane inkomsten van de vrijgestelde netbeheerders zich te vertalen in lage transporttarieven voor de geringe capaciteitsvraag door door toepassing van:
 - a. lange afschrijvingsperioden
 - b. progressieve afschrijving (grotere groep toekomstige gebruikers betalen mee voor eerste kleine groep)
 - c. overdracht van de aardgasnetactiva van GTS en andere netbeheerders tegen een reële waarde (vast te stellen d.m.v. een transparant proces, bijvoorbeeld op basis van externe audit van de resterende technische levensduur en de bijbehorende afschrijvingstermijn)
 - d. een lagere WACC kan worden toegepast, wanneer de Nederlandse staat een groot deel van het risico van de vrijgestelde netbeheerders op zich neemt.

3. Reactie op consultatie in volgorde Memorie van Toelichting

a. Systeemintegratie

Shell ziet het belang om met de de Energiewet 1.0 de Gaswet en de 1998 Elektriciteitswet samen te voegen en de nodige aanpassingen te maken een door middel van sectorkoppeling een koolstofarme energiesector mogelijk te maken. Graag gaan we in het volgende gedeelte van ons consultatiedocument in op een aantal aandachtspunten, in de volgorde van de Memorie van Toelichting.

b. Energiedata als noodzakelijke en kansrijke grondstof voor het systeem

Shell erkent dat energiemarktgegevens een essentiële hulpbron zijn om een innovatief bedrijfsmodel mogelijk te maken, zowel in het retailsegment als voor elektrische voertuigen (EV) laden, EV-opslag en

EV-transport, energieopwekking en -opslag, aggregatie en handel. Een goed bestuurd, gemeenschappelijk platform met inspraak van de hele sector, voor de veilig opbergbare en veilige uitwisseling van gegevens is een essentiële faciliteit.

Voor wat betreft de uitrol van de slimme meter zal een duidelijk omschreven (ambitieuw) tijdsplan de vestrekking van die waardevolle gegevens eerder mogelijk maken. Meer zekerheid over implementateterminen maakt voornoemde deelmarkten eerder concurrerender maken en wordt de ontwikkeling van innovatieve oplossingen voor congestiebeheer ondersteund.

c. Systemen op orde voor de energietransitie/taken systeembeheerders

i. Aansluit en transporttaak netbeheerders

Firmness van aansluiting

Hoewel het misschien een aantrekkelijk en efficiënt middel is om meer hernieuwbare energievoorziening aan te sluiten, geven 'un firm' aansluitovereenkomsten dergelijke overeenkomsten ook meer onzekerheid bij de investeerder en de afnemer van hernieuwbare opwekkingseenheden. Die toename in onzekerheid is met name als gevolg van de correlatie van congestie en de uren waarin hernieuwbare energiebronnen elektriciteit opwekken en de vermindering van de compensatie door de TSO over fysieke inperking (Clean Energy Package artikel 13, lid 7). Daarom zouden 'un firm' aansluitovereenkomsten alleen moeten worden toegestaan onder uitzonderlijke omstandigheden en voor een beperkte tijd, met uitzicht op een 'firm' agreement.

Pre-investering door netbeheerders

Een ander middel om meer hernieuwbare opwekking met elkaar te verbinden, is door netbeheerders in staat te stellen te investeren in netversterkingen, ongehinderd door de beperking van eventuele belemmeringen die voortvloeien uit de gemeenschappelijke benchmarking in de ACM-regelgevingsmethode om de tarieven vast te stellen.

Transparantie over congestiebeheer, redispatching (capaciteitstoewijzing) en curtailment

De mate van congestie op de landelijke en regionale netten, alsmede de noodzaak en het volume van de redispatching en het feitelijke redispatching proces en de vergoeding voor gedwongen inperking zijn momenteel te ondoorzichtig voor hernieuwbare energieproducenten om te helpen bij congestiebeheer. De bepaling in de Energiewet 1.0 om een grotere mate van transparantie op alle bovengenoemde domeinen te waarborgen, wordt zeer gewaardeerd.

Uitbreiding van marktgebaseerde aanbestedingsregels voor flexibiliteit, opslag en nevendiensten voor redispatching platforms

De momenteel beoogde bepaling in de Energiewet 1.0 om ervoor te zorgen dat de netbeheerders op marktgerichte, niet-discriminerende en transparante wijze opslag, flexibiliteit en nevendiensten aanbiedt, is een stap in de goede richting. Deze bepalingen moeten worden uitgebreid tot het beheer van de redispatching, waarbij de platformdienst om redispatchable partijen op te voeren en op te voeren om congestie te voorkomen, door marktpartijen kan en moet worden uitgevoerd, om een belemmering van de markt op het gebied van transactiediensten te voorkomen.

Netbalancing door verwijdering van verbindings- en transmissievergoedingen voor hybride boilers en electrolyzers

Om verder vergroening van de industrie mogelijk te maken d.m.v. hybride boilers en om groene waterstof eerder een grotere rol te geven in de energietransitie, hebben andere lidstaten in de Europese Unie (Duitsland, §118 van de "Energiewirtschaftsgesetz") al vrijstellingen ingevoerd voor dergelijke groene eenheden om deze boilers en electrolyzers een bijdrage te kunnen laten leveren aan netbalancing en congestie te verminderen. Door de invoering van vrijstellingen voor CO₂-neutrale flexibele opwekkingscapaciteit kunnen aanzienlijke kosten voor netversterking worden vermeden. Naast andere groene flexibel regelvermogen, zouden deze uitzonderingsgrond overwogen dienen te worden voor hybride e-boilers en voor electrolyzers.

d. Ruimte voor nieuwe marktinitiatieven

i. Meerdere leveranciers op een meter

Artikel 2.1.1. van de Energiewet 1.0 beschrijft het recht van eindafnemers op met meerdere leveranciers een leveringsovereenkomst aan te gaan, mits deze een slimme meetinrichting gebruiken en het verbruik aan de verschillende leveranciers kan worden toegerekend ofwel conform de eisen beschreven in een nog op te stellen AMvB onder art 2.6.3. Dit artikel is een belangrijke eerste stap om de mobiliteitssector middels EV-charging een grotere rol te geven, een belangrijk nieuw fundament in de elektriciteitsmarkt.

Shell kan zich vinden in de beschrijving in de MvT waarin aangegeven is dat beoogd wordt om 'een andere leverancier te hebben voor het laden van zijn elektrische auto' (MvT pagina 52). Evenwel, om EV charging at home een kans te geven, dienen er nog enkele zaken aangepast te worden in de Energiewet 1.0.

1. De implementatie van de **Charge Point Operation inrichting als volwaardig meterpunt** kan niet wachten op nadere regelgeving, om de energietransitie niet nodeloos af te remmen. Voorkomen moet worden dat een tweede slimme meter noodzakelijk wordt gesteld, daar dit EV-charging onnodig zou hinderen. In plaats daarvan dient elke Charge Point Operator erkend te worden als leverancier achter de meter, mits de CPO gecertificeerd langs de bepalingen van het "Metering Instrument Directive (MID)", omdat hiermee de vereiste allocatie van de elektriciteitsstromen naar leverancier gemaakt kan worden. Indien nodig, kunnen hier nadere bepalingen aan verbonden worden ter bescherming van de eindafnemer, zoals rondom de uitleesbaarheid van de meter door eindafnemer en verificateur, via een app bijvoorbeeld, op basis van een beveiligde verbinding.
2. **Toevoegen van een derde eindafnemer, naast de huishoudelijk - en de zakelijke eindafnemer.** Artikel 1.1 van de Energiewet definieert het begrip 'leverancier', het begrip 'eindafnemer' en het begrip 'aansluiting', titel 2.2 geeft een nadere beschrijving van de relatie tussen leverancier en eindafnemer. Energiewet 1.0 artikel 2.2.15 betreft de vergunningsvoorwaarde voor leveranciers (huishoudelijke eindafnemer en micro-onderneming). De levering van elektriciteit aan mobiele eindafnemer dient expliciet als leveringsactiviteit van een leverancier erkend te worden, bijvoorbeeld ten behoeve van het inboeken van hernieuwbare energie voor vervoer, om deze ontwikkelende markt meer zekerheid te geven omtrent hun rechtspositie.

3. Omdat het hier om een meter achter de hoofdmeter gaat, verandert het aantal aansluitingen op het netwerk van de regionale netbeheerder niet. Daardoor kunnen dubbele kosten van aansluitingen voorkomen worden. Daar er meer elektriciteit naar een eindafnemer wordt getransporteerd, nemen de transportkosten wel toe, maar de vaste componenten (waaronder het vastrecht) diens slechts 1 keer bij een afnemer in rekening gebracht te worden.
4. Teneinde consumenten de kans te geven “actief” te worden, zoals met de Energiewet 1.0 met de implementatie van verschillende artikelen uit de Clean Energy Package wordt beoogd, dienen **dubbelingen in tarifiering en belastingen verwijderd te worden en zal er duidelijkheid moeten komen over het belasten van de levering van stroom aan mobiele eindgebruikers**. Een nader onderzoek door het Ministerie naar deze belemmeringen (e.g. energiebelasting, BTW binnen energiegemeenschappen en toelaatbaar tarief voor elektriciteitslevering door actieve consument aan bedrijf(sauto)) dient in kaart te brengen, waarop deze vervolgens verwijderd kunnen worden, waardoor EV charging, transport en opslag zich eerder en sneller kunnen ontplooiën tot de aanjager van de energietransitie die het in potentie is.

ii. Elektriciteitsopslag ter preventie van netversterkingen

Energieopslag wordt steeds belangrijker, als gevolg van de grotere inzet van hernieuwbare opwek. Om de markt voor de levering van elektriciteitsopslag te bevorderen, gelden de volgende voorwaarden:

1. Dubbele belasting (van stroom die in en uit opslag stroomt), evenals dubbele kosten (opslag en eindgebruiker) moeten worden verwijderd om een levensvatbare business case in stand te houden.

2. Slechts de dreiging van inmenging in deze markt door de netbeheerder is een grote belemmering om tot de markt voor opslag toe te treden. Shell kan zich daarom vinden in de volledige implementatie van relevante bepalingen in de elektriciteitsrichtlijn van de Clean Energy Package in de Energiewet 1.0. Evenwel bestaan er nog zorgen over de interpretatie van de zogenaamde "volledig geïntegreerde netwerkopslagcomponent" (VGNOC) in artikel 3.3.7 waarvoor ACM dispensatie kan verstrekken aan netbeheerders.

- Een meer specifieke definitie van de minimaal vereiste mate van integratie zou helpen om deze dreiging te overwinnen, net als beperkingen op de grootte, duur en capaciteit van de VGNOC die onder de dispensatie kunnen worden toegestaan.
- De verplichting voor netbeheerders om aan ACM te bewijzen dat de markt de vereiste opslag niet commercieel kan inzetten, moet worden versterkt om ervoor te zorgen dat netbeheerders actief en transparant het belang in de gehele markt testen
- De eerste evaluatie van deze voorwaarden door ACM, zoals vermeld in artikel 5.1.7, moet ten minste binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de Energiewet 1.0 plaatsvinden om schade over een onnodig genereuze definitie van VGNOCs te voorkomen.

e. Consumenten bescherming

i. Wisselen van leverancier en cool-down periode

Het wetsvoorstel beoogt consumenten een versterkte status en positie te geven, in lijn met de Clean Energy Package. Na het bestuderen van het wetsvoorstel vragen wij ons af of er geen inconsistentie in is geslopen. Vanaf 2026 zouden consumenten moeten kunnen switchen tussen energieleverancier, binnen een tijdsspanne van 24 uur, aldus de Memorie van Toelichting. Echter is de vraag hoe dit zich verhoudt tot de 'afkoelperiode' voor consumenten die een langere termijn dan 24 uur bestrijkt. Wij achten het wenselijk dat voor consumenten de wissel en afkoelperiode met elkaar zijn afgestemd, zodat dit ook voor leveranciers realiseerbaar is.

ii. Vergunningen voor leveranciers

Uit artikel 7.2.15 blijkt dat vergunningen onder de 1998 Elektriciteitswet die niet "onmiddellijk" voor de inwerkingtreding van de Energiewet 1.0 zijn afgegeven niet langer geldig zullen zijn met de inwerkingtreding van de Energiewet 1.0. Sommige huidige vergunninghouders zullen opnieuw een vergunning moeten aanvragen. Verheldering en nadere specificatie van het overgangsrecht gerelateerd aan bestaande vergunningen is gewenst voor leveranciers. Een verheldering van het woord 'onmiddellijk' is gewenst omdat dit duidelijkheid van verschaffen over welke vergunningen opnieuw aangevraagd dienen te worden.

iii. Volumecorrectie

In de lijst met geschrapte regelingen wordt de volumecorrectiefactor genoemd. Argumentatie hiervoor is dat de volumecorrectiefactor niet past in de structuur van de voorgestelde Energiewet en mogelijk later in een Algemene Maatregel van Bestuur wordt uitgewerkt. Duidelijkheid over de toepassing van de volumecorrectiefactor voor de energie intensieve industrie is van groot belang voor het bevorderen van elektrificering en warmte integratie projecten. Het eventueel vervallen van de volumecorrectiefactor zal naar verwachting negatieve impact hebben op de business case van elektrificatie, wat juist hoogst noodzakelijk is voor de energie transitie.